

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 24.9.2012 г.
COM(2012) 522 final

**ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ**

**Първи доклад относно прилагането на членове 13, 16 и 17 от Директива
2010/13/ЕС за периода 2009—2010 г.**

**Насърчаване на европейските творби в редовните програми и аудиовизуалните
медийни услуги по заявка в ЕС
{SWD(2012) 269 final}**

**ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ**

**Първи доклад относно прилагането на членове 13, 16 и 17 от Директива
2010/13/ЕС за периода 2009—2010 г.**

**Насърчаване на европейските творби в редовните програми и аудиовизуалните
медийни услуги по заявка в ЕС**

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият доклад, състоящ се от две части, е изготвен съгласно член 13, параграф 3 и член 16, параграф 3 от Директива 2010/13/ЕС (наричана по-долу директива за АВМУ (директива за аудиовизуалните медийни услуги))¹.

Това е първият доклад на Комисията относно прилагането на член 13, отнасящ се до насърчаването на създаването и достъпа до европейски творби при услугите по заявка в ЕС, след приемането на директивата за АВМУ, и обхваща периода 2009—2010 г. Съгласно член 13 докладът се основава както на данни, които трябваше да бъдат предоставени от държавите членки до декември 2011 г., така и на независимо проучване, проведено през 2011 г.² (наричано по-долу „проучването“). Следващият доклад относно прилагането на член 13 следва да бъде изготвен след четири години.

Настоящият документ съдържа и доклад относно прилагането на членове 16 и 17³ от директивата за АВМУ относно насърчаването на европейските творби и независимите продукции при телевизионните услуги в ЕС през периода 2009—2010 г. Този доклад е двугодишен.

За разлика от предходните доклади относно предишните членове 4 и 5 от Директива 89/552/ЕИО (директивата „Телевизия без граници“⁴) настоящият доклад не обхваща

¹ Директива 2010/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 10 март 2010 г. за координирането на някои разпоредби, установени в закони, подзаконови и административни актове на държавите-членки, отнасящи се до предоставянето на аудиовизуални медийни услуги (Директива за аудиовизуалните медийни услуги). Тази кодифицирана версия заменя Директива 89/552/ЕИО, изменена с Директива 97/36/ЕО и Директива 2007/65/ЕО.

² Проучването може да бъде намерено на следния уебсайт:

http://ec.europa.eu/avpolicy/info_centre/library/studies/index_en.htm#promot.

³ Предишни членове 4 и 5 от Директива 89/552/ЕИО.

⁴ Директива 89/552/ЕИО на Съвета от 3 октомври 1989 г. относно координирането на някои разпоредби, формулирани в действащи закони, подзаконови и административни актове на държавите-членки, отнасящи се до упражняване на телевизионна дейност (ОВ L 298 от 17.10.1989 г., стр. 23).

държавите от ЕИП⁵ поради забавянето на транспонирането на директивата за АВМУ в правото на ЕИП, съответстващо на това на ЕС. Ето защо тези държави не бяха приканени да представят своите данни за настоящия доклад.

II ДОКЛАДИ

1. ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА ЧЛЕН 13

1.1. Общи бележки

При преразглеждането на Директива 89/552/ЕИО, в отговор на сближаването на всички аудиовизуални медии, в нейния обхват бяха включени и нелинейните услуги. В директивата за АВМУ се посочва, че услугите по заявка ще насърчават и европейските творби и културното многообразие. Член 13, също като членове 16 и 17, има както икономически, така и културни цели, в подкрепа на европейската аудиовизуална индустрия. От държавите членки се изисква да гарантират, че услугите по заявка, попадащи под тяхна юрисдикция, насърчават създаването и достъпа до европейски творби, когато това е осъществимо и с подходящи средства. Предвид новия и специфичен характер на услугите по заявка, член 13 предлага гъвкавост по отношение на методите за насърчаване на европейските творби. В член 13, параграф 1 се посочват примери за средствата за насърчаване: финансовия принос на тези услуги към създаването и придобиването на права по отношение на европейски творби или към дела и/или рекламата на европейските творби в програмния каталог, предлаган от доставчиците на услуги.

Насърчаването и достъпността на европейските предавания са сред въпросите, които повдига появата на свързани устройства и явлението „сближаване“. Вече няколко години сме свидетели как аудиовизуално съдържание се разпространява и ползва в интернет. Това може да включва съдържание, което достига до зрителите встрани от влиянието на кабелните оператори, доставчиците на интернет услуги или телевизионните оператори. С появата на телевизионни приемници и телевизионни приставки с възможност за достъп до интернет и с нарастващото използване на таблети и смартфони сближаването все повече се превръща в част от ежедневието.

1.1.1. Член 13 в контекста на европейския сектор на услугите по заявка

През референтния период пазарът на услуги по заявка в ЕС се е развивал много неравномерно.

⁵ Норвегия, Исландия и Лихтенщайн.

Според горепосоченото проучване броят на услугите по заявка се оценява на 435 през 2009 г.⁶. Над една четвърт от тях са били услугите за гледане на запис на вече излъчени телевизионни предавания, а преобладаващата система за предаване е била интернет, следвана от IPTV (телевизия по интернет протокол). Франция е предложила най-висок брой услуги по заявка през 2009 г. (73 услуги), следвана от Обединеното кралство (66) и Германия (47). В по-голямата част от държавите членки броят на услугите по заявка е бил между 10 и 20. Повечето от тях са се предлагали безплатно, без никакъв абонамент. Те обикновено са били финансирани чрез реклами или чрез държавни субсидии.

Както е обяснено по-долу в точка 1.1.2, не във всички национални доклади беше предоставена информация за услугите по заявка. 14-те национални доклада с данни показват много разнообразно състояние на развитието на пазара. Пет държави членки⁷ отчитат общ брой на услугите по заявка по-голям от 10 през 2010 г. Най-много такива услуги са отчетени в Обединеното кралство (82) и Словакия (36), а най-малко — в Ирландия и Испания (3), френската общност в Белгия (2) и Австрия (1). В Кипър не са отчетени услуги по заявка.

Разбивката по видове услуги по заявка⁸ също се различава значително в различните държави членки и е трудно да се установи тенденция за предпочитания вид услуга: шест държави членки⁹ докладваха за преобладаващ дял на услугите „видео по заявка“ (VOD), обикновено с достъп при определени условия; други шест¹⁰ докладваха за преобладаващ дял на услугите за гледане на телевизионни предавания на запис с безплатен достъп, една¹¹ докладва за съчетаване на гледане на предавания на запис и смесени услуги с безплатен достъп и една¹² докладва за преобладаващ дял на смесените услуги.

Данните от проучването и националните доклади разкриват някои различия по отношение на броя на услугите по заявка в някои държави членки. Това може да се дължи на разликите при тълкуването на вида на услугите, които трябва да се вземат предвид. Според определението, съдържащо се в член 1, параграф 1, буква ж) от директивата за АВМУ, не следва да се докладват услуги, предлагащи аудиовизуално съдържание само като помощен елемент. За сметка на това услугите за гледане на запис на телевизионни предавания представляват услуги по заявка и трябва да се докладват,

⁶ Този брой се отнася за ЕС-30 — включително държавите от ЕИП.

⁷ Белгия (фламандска общност), Чешката република, Дания, Словакия и Обединеното кралство.

⁸ Във въпросника, изпратен от Комисията до държавите членки, бяха разграничени услугите за гледане на запис на телевизионни предавания, видео по заявка и смесени услуги (видео по заявка/гледане на предавания на запис).

⁹ Белгия (97,7%), България (100%), Дания (100%), Испания (75%), Люксембург (80%) и Португалия (55,6%).

¹⁰ Чешка република (86,2%), Ирландия (100%), Гърция (76,9%), Австрия (100%), Румъния (100%) и Словакия (58,3%).

¹¹ Финландия.

¹² Швеция.

освен ако програмите, които предлагат, не са съвсем същите като тези, които се излъчват по телевизията¹³. Въпреки че във формулировката на член 13 не се посочва конкретно видът на съдържанието, предлагано в рамките на услугите по заявка, член 13 цели същото като членове 16 и 17 от директивата за АВМУ. Поради това услугите по заявка, предлагащи изключително новини, спорт, игри или реклами, следва да бъдат изключени от националните доклади относно прилагането на член 13. По същия начин процентът на европейските творби, когато е приложимо, следва по принцип да се изчислява като процент от програмното време, отговарящо на изискванията¹⁴.

1.1.2. Методология на Комисията

Целта на проучването, проведено през 2011 г., беше да се проучи прилагането на член 13 в държавите членки на ЕС към края на 2010 г., както и съдържанието на нелинейните услуги в ЕС. Освен това то имаше за цел да предостави на Комисията необходимата информация за изготвяне на показатели за изпълнението по отношение на прилагането на член 13.

Изхождайки от трите примера за насърчаване на европейските творби по отношение на нелинейните услуги, посочени в член 13, параграф 1 от директивата, в проучването бяха разгледани различните условия за мониторинг, както и тяхната осъществимост.

На тази основа Комисията набеляза редица показатели, които бяха изложени във въпросниците, разпратени до националните органи. Що се отнася по-специално до рекламата, са посочени няколко възможности: описание на творбите, включително държава на произход, консултиране на творбите по произход, инструменти за препоръчване на европейски творби, части от услугата, посветени на европейски творби, анонси или мероприятия, популяризиращи европейски творби. Възможно е да се наложи тези показатели да бъдат прецизирани за бъдещите доклади.

1.1.3. Методи на прилагане и мониторинг от страна на държавите членки

а) Състояние на националното законодателство

Констатации от проучването относно прилагането на член 13

Към края на 2010 г. 14 държави членки бяха възпроизвели формулировката на директивата за АВМУ, без да налагат конкретни задължения по отношение на

¹³ Вж. съображение 27 от директивата за АВМУ

¹⁴ С изключение на новини, спорт, игри и реклами

доставчиците на услуги по заявка. В някои случаи се оставя възможността националният регулаторен орган да определи по-късно подходящите методи за насърчаване на европейските творби.

Що се отнася до мониторинга, проучването показва, че по-голямата част от държавите членки разчитат на информацията, подадена от доставчиците на услуги по заявка, без никаква проверка. Независим мониторинг се извършва само в две държави членки, а в други четири информацията, подадена от доставчиците на услуги по заявка, се проверява.

Национални доклади

Девет национални доклада не съдържаха никаква информация поради забавено транспониране на директивата за АВМУ или късното въвеждане на националното законодателство, прилагашо директивата. Пет държави членки докладваха за липса на регистрирани¹⁵ или признати¹⁶ услуги по заявка по време на референтния период.

Сред държавите членки, приложили директивата (т.е. наложили задължението за насърчаване на европейски творби при услугите по заявка) само в шест доклада¹⁷ беше посочено, че в тяхното законодателство се предвиждат конкретни мерки.

Тези мерки се различават в отделните държави членки: в Чешката република, Испания, Италия и Австрия услугите по заявка подлежат на задължението да запазват дял от своите каталози за европейски творби (съответно 10 %, 30 %, 20 % и 50 %¹⁸). Задължението за участие във финансирането на европейски творби беше докладвано от Белгия (франкофонска общност), Чешката република, Испания и Италия (съответно до 2,2 % и минимум 1 % и 5 % от оборота)¹⁹. Задължението за поставяне на акцент върху европейските творби в каталозите се съдържа в законодателството на Белгия (франкофонска общност), България и Австрия (за частни услуги по заявка). Начините да се направи това включват по-специално рекламни притурки, отделни табове, статии

¹⁵ Естония, Латвия, Литва и Унгария.

¹⁶ 23 услуги бяха декларирани към края на 2010 г. в Нидерландия, но медийният орган все още не е установил критерии, според които да се определи дали те могат да се смятат за аудиовизуални медийни услуги по заявка — вж. работен документ на службите на Комисията — част I — раздел 2.

¹⁷ Белгия (франкофонска общност), България, Чешка република, Испания, Италия (все още неприлагани към 2010 г.) и Австрия. Две държави членки не бяха включени в списъка: Латвия, където законодателството налага задължение да се предлагат европейски произведения, но не се уточнява конкретният процент и Унгария, където в законодателството беше определена квота само за унгарски произведения (междувременно тази разпоредба беше изменена).

¹⁸ Само за обществено финансирани услуги по заявка в Австрия.

¹⁹ В Чешката република и Италия финансовото участие е алтернатива на задължението за предлагане на конкретен дял европейски произведения в каталозите.

в списания и програми за популяризиране, както и адекватното означаване на европейските творби или посочване на държавата на произход.

б) Методи за мониторинг от страна на националните органи

Въпреки че в много малко национални доклади беше предоставена информация по този въпрос, националните органи са събирали данни за прилагането на член 13 предимно директно от доставчиците на услуги по заявка.

Някои държави членки споделят как са повишили или възнамеряват да повишат осведомеността на доставчиците на услуги по заявка за необходимостта от регистрация и/или спазването на задължението, посочено в член 13²⁰. Френският регулаторен орган CSA съобщава за проверки на случаен принцип по отношение на дела и мястото на европейските творби в каталозите. В Белгия (франкофонска общност), където е налице общо изискване за извеждане на преден план на европейските творби, е била предоставена интересна и подробна информация при мониторинга, извършен от регулаторния орган, по отношение на дела на рекламите, посветени на европейски творби при услугите по заявка²¹.

Комисията подчертава значението на ефективния мониторинг, за да се гарантира правилното прилагане на член 13. Въпреки че директивата за АВМУ не съдържа задължение за създаване на конкретни системи за мониторинг, Комисията призовава националните органи, които не са направили това, да въведат системи, които позволяват проверяването на данните, предоставени от доставчиците на услуги по заявка.

1.2. Прилагане на член 13 — аудиовизуални медийни услуги по заявка

Констатации от проучването²²

Делът на европейските творби в рамките на услугите за гледане на запис на телевизионни предавания бе много по-висок (96,2 % от общото време) от дела на европейските творби, предлагани чрез услуги за видео по заявка (възлизаци само на 45,1 % от общото време). Каталогите за записи на предавания са тясно свързани със съдържанието, излъчвано в рамките на телевизионни услуги. Европейските творби бяха много по-силно застъпени в каталозите, предлагани от излъчващи оператори (81,1 % от

²⁰ По-специално Чешката република, Латвия, Нидерландия и Швеция.

²¹ Вж. коментарите относно прилагането на член 13 в Белгия (франкофонска общност) в работен документ на службите на Комисията — част I — раздел 2

²² По технически причини мониторингът беше извършен през първата половина на 2011 г.

времето), в сравнение с независимите оператори (46,7 % от времето) и телекомуникационните оператори (31,2 %). Също така те бяха застъпени в значително по-голяма степен в каталозите, предлагани от доставчици на публично финансирани услуги (99,1 % от времето) в сравнение с частните доставчици (55,8 % от времето). Доставчиците на услуги с най-нисък дял на европейски творби бяха обикновено нови участници²³ (10—20 %). Дяловете на европейските творби по отношение на „програмно време, отговарящо на изискванията“²⁴ (64,5 %), бяха близки до тези, предвидени за каталозите като цяло (65,1 %).

Национални доклади

Данните, предоставени в националните доклади, не са пълни и не са достатъчно представителни, за да се направят надеждни заключения относно прилагането на член 13.

Въпреки липсата на конкретни задължения, посочени в националното законодателство на някои държави, в 14 национални доклада бяха предоставени в различна степен данни за условията за насърчаване на европейските творби, въведени от доставчиците на услуги по заявка. В тези доклади беше посочен доста висок дял на европейските творби в каталозите. Средните стойности варираха от 40 % (Испания²⁵) до 88,9 % (Дания) през 2009 г. и от 36,4 % (Португалия) до 100 % (Австрия²⁶) през 2010 г. Поради ограничения брой на докладите и много ниския брой на услугите по заявка (две или три), отчетени в някои държави членки, изчисляването на средни стойности за ЕС би било лишено от смисъл. Сравнението между докладваните проценти на ползваните европейски творби и на предлаганите европейски творби също не позволява да се направят надеждни заключения. Пет държави членки²⁷ докладваха и за финансово участие в европейски продукции, а в шест национални доклада²⁸ беше посочено използване на някои инструменти за реклама²⁹.

Комисията може единствено да приветства наличието на сравнително висок дял на европейски творби при услугите по заявка.

2. СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА ЧЛЕНОВЕ 16 И 17

²³ iTunes на Apple, Lovefilm, Германия, и Blinkbox в Обединеното кралство, наред с други.

²⁴ Вж. бележка под линия 14.

²⁵ Тази стойност съответства на единствената услуга, отчетена през 2009 г.

²⁶ Тази стойност съответства на единствената услуга за записи на телевизионни предавания, отчетена през 2010 г.

²⁷ Белгия (франкофонска общност), България, Гърция, Испания и Швеция.

²⁸ Белгия (франкофонска общност), България, Гърция, Испания, Румъния и Швеция.

²⁹ Вж. работен документ на службите на Комисията — част I, раздел 2 .

2.1. Общи бележки

2.1.1. Членове 16 и 17 в контекста на европейския аудиовизуален сектор

Европейския пазар за аудиовизуални услуги продължи да се разраства стабилно през периода 2009—2010 г. Данните показват тенденция за ускорено увеличаване на каналите. Според Европейската аудиовизуална обсерватория през декември 2010 г. в ЕС-27 е имало 7622 телевизионни канала — от които 3126 са местни канали — в сравнение с 6067 през 2008 г. Това представлява увеличение от 25,6%, което е по-високо от регистрираното между 2006 и 2008 г.

През същия период е отчетено намаление в общия брой на обхванатите канали³⁰ в сравнение с предходния период: те са били 1679 през 2008 г., 1313 през 2009 г. и 1390 през 2010 г. за европейски творби³¹ поради промяна в методологията, позволяваща освобождаване на много малките канали от задължението за докладване, както е упоменато в точка 2.1.2.1 по-долу. При използване на приложената методология за предходния период обаче — т.е. при вземане под внимание на каналите, освободени от задължението за докладване — стойностите показват, че броят на обхванатите канали е нараснал с 21,8 % между 2008 г. (1679) и 2010 г. (2045), с малко по-нисък темп на растеж в сравнение с регистрирания на пазара.

2.1.2. Методи за прилагане и мониторинг от страна на държавите членки

2.1.2.1. Промени в методологията

Предвид появата на канали с много нисък дял от аудиторията (под 0,3 %), беше взето решение да им се предостави възможност да поискат индивидуално освобождаване от задължението за докладване съгласно членове 16 и 17. Подробните условия за предоставяне на такова освобождаване са представени в „Преразгледаните насоки за мониторинг на прилагането на членове 16 и 17 от директивата за АВМУ“, които ще бъдат преразгледани след тяхното първо пълно прилагане, предвидено за 2014 г.³²

³⁰ „Обхванати“ канали: общият брой на установените канали минус броя на нефункциониращите канали и броя на каналите, освободени от задължението за докладване (вж. точка 2.1.2.1.) и на освободените (поради естеството на техните програми) или изключените канали (поради правни изключения) — вж. показател 1 в работния документ на службите на Комисията — част II — приложение 1.

³¹ При независимите продукции броят на обхванатите канали е бил 1585 през 2007 г., 1311 през 2009 г. и 1387 през 2010 г.

³² http://ec.europa.eu/avpolicy/docs/reg/tvwf/eu_works/guidelines_2011_en.pdf.

Като цяло броят на националните доклади, предоставящи данни за всички обхванати канали, се е увеличил в сравнение с предходния период. В 15 от 27 доклада бяха предоставени статистически данни за европейски творби за всички канали през 2009 г. и 2010 г. (12 и 11 съответно през 2007 и 2008 г.). За независимите продукции за 2009 г. бяха предоставени данни за всички канали съответно в 14 национални доклада, а за 2010 г. — в 15 (през 2007 г. и 2008 г. — в 11 доклада). Комисията приветства тази тенденция, която отразява по-ефективния мониторинг от страна на националните регулаторни органи. Същевременно това може да се обясни, поне отчасти, и с освобождаване от задължението за докладване на много малките канали, тъй като те обикновено срещат повече затруднения при предоставянето на статистически данни.

2.1.2.2. Мониторинг

Както беше посочено в предходните доклади, липсва единна методология за мониторинг в целия ЕС. В Кипър компетентният орган е имал възможност през референтния период да наблюдава само каналите, излъчващи чрез аналогови технологии, съгласно законодателството³³. Гърция и Словения докладват за затруднения при събирането на данни от всички канали³⁴.

За разлика от това подобрения бяха отбелязани в три държави членки. Словенският регулаторен орган е започнал проверка на данните от някои телевизионни оператори. Включването на данни за обществените регионални канали в доклада на Германия също трябва да се разглежда като подобрение при мониторинга. В Швеция усилията на надзорния орган за повишаване на осведомеността на телевизионните оператори за значението на правилното прилагане на членове 16 и 17 изглежда бяха ползотворни, след като делът на европейските творби, под изискваното ниво през предходния период, надвиши прага от 50 % през 2009 г. и 2010 г.

Все още обаче има възможности за подобрение. Комисията подчертава отново значението на мониторинга за гарантиране на правилното прилагане на членове 16 и 17. Въпреки че директивата за АВМУ не съдържа задължение за създаване на конкретни системи за мониторинг, Комисията призовава националните органи, които не са направили това, да въведат системи, които позволяват проверяването на данните, предоставени от телевизионните оператори.

³³ Положението се промени на 1 юли 2011 г.

³⁴ Вж. коментарите на Гърция и Словения в работния документ на службите на Комисията — част II, раздел 3.

2.2. Прилагане на член 16 — преобладаващ дял на европейските творби

Средното програмно време, предназначено за европейски творби, от всички докладвани канали в ЕС-27 е 63,8% през 2009 г. и 64,3% през 2010 г.³⁵. Стойностите показват **възходяща тенденция**, както е показано в таблицата по-долу, **която частично компенсира отбелязания спад в периода 2006—2007 г.**

2009—2010 г.: увеличение от 0,5 %

2007—2010 г.: увеличение от 1,7 %

От 2007 г. до 2010 г. увеличението беше по-голямо в „новите държави членки“³⁶.

ЕС-15: намаление от 1,7 % (65,8 % през 2007 г., 64,1 % през 2010 г.)

ЕС-12: увеличение от 5,9 % (58,7 % през 2007 г., 64,6 % през 2010 г.)

Комисията приветства отбелязания напредък в държавите от ЕС-12, които им позволи да надвишат леко равнището, постигнато от държавите от ЕС-15.

На равнище държави членки средният дял на програмното време, предназначено за европейски творби през референтния период, варираше между 44 % (Ирландия) и 83 % (Унгария) през 2009 г. и между 47,4 % (Словения и Обединеното кралство) и 81 % (Унгария) през 2010 г. През същия период тенденцията беше положителна в 12 държави членки, отрицателна в 12 и се запази стабилна в три.

Тенденциите при програмното време, предназначено за европейски творби през периода 2007—2010 г. във всяка държава членка, са представени в графики³⁷.

Правилото за насърчаване на европейските творби при линейните услуги по принцип функционира добре, въпреки че има ограничено въздействие върху разпространението на програми в рамките на ЕС, тъй като чрез него не се гарантира разпространението на

³⁵ Стойностите, предоставени на равнище ЕС, са получени от математическата средна стойност на всички национални средни стойности, изчислени въз основа на статистическите данни, съобщени от държавите членки. Те не са претегляни, тъй като не всички параметри, необходими за правилното претегляне, са налични за всички канали.

³⁶ Държавите членки, които се присъединиха към ЕС през 2004 г. и 2007 г. (ЕС-12); ЕС-15 се състои от държавите членки, които са се присъединили към ЕС на по-ранен етап (до 1995 г.).

³⁷ Вж. работен документ на службите на Комисията — част II, раздел 2.

европейски творби, които не са национални продукции. Европейските творби, които не са национални продукции съставляват 8,1 % от общото програмно време, отговарящо на изискванията, а повечето неевропейски творби са американски³⁸. Някои успешни аудиовизуални творби, като *Borgen* или съвместната продукция *Borgia*, имат международно разпространение, но това са все още твърде редки случаи. Изключително важно е наличието на европейски творби, които се харесват на зрителите в международен план. Това може да се постигне например чрез съвместни продукции, които са харесвани от широка европейска аудитория.

Средната степен на съответствие в ЕС по отношение на европейските творби беше сравнително стабилна в отчетния период, но отбеляза значително нарастване в периода 2007—2010 г. — от 59,6 % на 69,6 % — като ръстът беше забележителен в държавите от ЕС-15 (11,3 %).

Следва да се отбележи, че степента на съответствие отразява не само постижението на канала по отношение на дела на европейските творби, но също и равнището на съобщени/несъобщени данни. Подобриенето, отбелязано през референтния период по отношение на съобщените данни (вж. точка 2.1.2.1), способства за по-добрата степен на съответствие.

Три държави членки³⁹ са срещнали затруднения в постигането на изисквания дял европейски творби за целия референтен период. Същевременно две държави членки, отбелязали средни стойности, малко по-ниски от 50 % в предходния период, са успели да достигнат изисквания дял европейски творби през 2010 г.⁴⁰. Комисията насърчава съответните държави членки да подкрепят усилията на каналите, които попадат под тяхна юрисдикция, за подобряване или запазване на резултатите през следващите години.

2.3. Прилагане на член 17 от директивата за АВМУ — европейски творби, създадени от независими продуценти (независими продукции) и нови творби

Средно за ЕС запазеният дял за **независими продукции**, излъчвани от всички докладвани канали във всички държави членки, е бил 34,1 % през 2009 г. и 33,8 % през 2010 г., което е слаб спад през отчетния период.

³⁸ Вж. бележка под линия 2 в проучването.

³⁹ Ирландия, Словения и Обединеното кралство.

⁴⁰ Кипър и Швеция.

2009—2010 г.: намаление от 0,3 % (34,1 % през 2009 г., 33,8 % през 2010 г.)

2007—2010 г.: намаление от 1,5 % (35,3 % през 2007 г., 33,8 % през 2010 г.)

Тази низходяща тенденция беше установена още в деветия доклад⁴¹. Поради това държавите членки се приканват да обмислят начини за нейното преодоляване.

На равнище държави членки средният дял на програмното време, предназначено за независими продукции, е варирано между 14,5 % (Словения) и 59,7 % (Белгия) през 2009 г. и между 14,8 % (Италия) и 61,7 % (Белгия) през 2010 г. Както в предходния период, всички държави членки постигнаха дела от 10 % за независими творби. 21 държави членки през 2009 г. и 19 през 2010 г. отчетоха резултати над 25 % от общото програмно време, отговарящо на изискванията, запазено за независими продукции.

Държавите от ЕС-12 почти компенсират разликата с ЕС-15:

ЕС-15: намаление от 4 % (38,5 % през 2007 г., 34,5 % през 2010 г.)

ЕС-12: увеличение от 1,7 % (31,2 % през 2007 г., 32,9 % през 2010 г.)

Въпреки че държавите от ЕС-12 отбелязват по-добър напредък в сравнение с държавите от ЕС-15, делът на независимите продукции, които те постигат през 2010 г., остава по-нисък от този в ЕС-15.

Средната степен на съответствие в ЕС по отношение на независимите творби следва тенденция, подобна на тази при европейските творби, с умерено увеличение през отчетния период и значително увеличение през периода 2007—2010 г. (11,5 %), особено в ЕС-15 (15,4 %).

По отношение на **новите европейски творби от независими продуценти** (нови творби⁴²) средните стойности за ЕС също показват низходяща тенденция:

⁴¹ Девето съобщение за прилагането на членове 4 и 5 от Директива 89/552/ЕИО, изменена с Директива 97/36/ЕО и Директива 2007/65/ЕС, за периода 2007—2008 година, достъпно на: http://ec.europa.eu/avpolicy/reg/tvwf/implementation/promotion/index_bg.htm.

⁴² Т.е. произведения, излъчени до пет години от тяхното създаване.

2009—2010 г.: намаление от 0,3 % (62,1 % през 2009 г., 61,8 % през 2010 г.)

2007—2010 г.: намаление от 1,2 % (63 % през 2007 г., 61,8 % през 2010 г.)

При разглеждането на двете различни групи държави членки⁴³ констатациите за периода 2007—2010 г. са следните:

ЕС-15: увеличение от 0,6 % (65,4 % през 2007 г., 66 % през 2010 г.)

ЕС-12: намаление от 4 % (60 % през 2007 г., 56 % през 2010 г.)

Въпреки че общите резултати по отношение на новите творби са удовлетворяващи, Комисията насърчава държавите членки, по-специално държавите от ЕС-12, да положат усилия за поощряване излъчването на нови независими творби в своите държави.

3. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Настоящият първи доклад не предоставя достатъчно данни, за да се направи заключение относно насърчаването на европейските творби от страна на доставчиците на услуги по заявка (член 13). Забавеното транспониране на директивата в държавите членки и много неравномерното развитие на пазарите за услуги по заявка затрудняват анализа и съпоставянето. Начинът, по който е транспониран член 13 също се различава в отделните държави членки. В някои държави законодателството налага конкретни инструменти за насърчаването на европейските творби, а в други не са определени конкретни мерки, които да се прилагат от доставчиците на услуги по заявка. В съответствие с член 13, параграф 3 Комисията ще вземе предвид технологичните новости и ще анализира тези въпроси в контекста на появата на свързани устройства и явлението „сближаване“. Скоро Комисията ще участва в обсъждания с държавите членки относно подходящите начини за прилагане на член 13.

По отношение на член 16 от директивата, данните, предоставени от държавите членки, показаха подобрене на цялостните резултати през референтния период. Средната стойност от 64,3 % за европейски творби, постигната през 2010 г., доста над дела, определен в член 16, отразява сравнително стабилното прилагане на тази разпоредба в целия ЕС. Въпреки това доста голяма част от европейските творби се състоят от местни творби. Държавите членки се приканват да следят отблизо постиженията на всички

⁴³ Вж. бележка под линия 36.

канали, които попадат под тяхна юрисдикция, и да насърчават каналите, които не са изпълнили условията, да постигнат изисквания дял на европейски творби.

През 2010 г., със средна стойност от 33,8 %, изискванията на член 17 бяха изпълнени в задоволителна степен по отношение на излъчването на независими продукции. Резултатите обаче показаха низходяща тенденция спрямо равнището от 2007 г., както при независимите, така и при новите творби. Въпреки че държавите от ЕС-12 отчетоха по-добри резултати при независимите продукции в сравнение с държавите от ЕС-15, държавите членки се призовават да следят за прилагането на член 17 от страна на излъчващите оператори и да насърчават усилията, насочени към излъчването на по-голям дял европейски независими продукции и нови творби. Увеличението на техния дял ще окаже подкрепа на индустрията на ЕС за независими продукции и ще стимулира заетостта в сектора.

Комисията призовава държавите членки да вземат под внимание слабото разпространение на европейски творби, които не са национални продукции, и при възможност да решат този проблем.

Развитие на основните показатели от 2007 г. до 2010 г. (ЕС-27)

